

**Otvoreno pismo nastavnika
Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
povodom najavljenih zakona o sveučilištu,
visokom obrazovanju i znanosti**

U listopadu prošle godine, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa objavilo je nacрте prijedloga Zakona o sveučilištu, Zakona o visokom obrazovanju i Zakona o znanosti. Akademska zajednica te je nacрте odmah po objavi oštro osudila i odbacila. Pravna struka, koja ima osobitu odgovornost o ovoj temi javno progovoriti, o njima se jasno očitovala: zakone su u cijelosti odbila vijeća i dekani svih pravnih fakulteta, uključujući i vijeće i dekana našega fakulteta.

Predloženi nacрти zakona, između ostalog, predviđaju sljedeće:

- Sveučilište se podvrgava izravnoj kontroli politike čime se ugrožavaju akademske slobode i guši znanstvena kritika.
- Potiče se komercijalizacija i privatizacija visokog obrazovanja koja će, prema iskustvima država u susjedstvu koje su donijele slične zakone, dovesti do toga da će mnogim budućim studentima biti uskraćeno javno sveučilišno obrazovanje. Oni će biti upućeni na učilišta bez ikakve znanstvene reputacije kojima će biti prisiljeni plaćati visoke školarine.
- Planira se i potiče podjela Sveučilišta u Zagrebu, ustanove s tri i pol stoljeća tradicije i jednog od najstarijih sveučilišta u ovom dijelu Europe, pri čemu se ne navode kriteriji, ciljevi i razlozi podjele.
- Ugrožava se budućnost mladih znanstvenika čime se sputava razvoj znanosti i visokog obrazovanja.
- Pravna osobnost fakulteta i drugih sastavnica sveučilišta ukida se zakonom, bez ikakve odluke donesene na sveučilištu. To bi dovelo do potpune nesigurnosti u pravnom prometu u pogledu pravnog sljedništva fakulteta te trenutačnog kolapsa nastave i istraživanja.
- Predlaže se način financiranja koji je neadekvatan, nepripremljen, nepredvidljiv i, u konačnici, nepravedan.

Tim i mnogim drugim predloženim rješenjima ne doprinosi se razvoju znanosti i visokog obrazovanja. Naprotiv, njima se otvara put u potpunu eroziju javnog visokog obrazovanja. Krše se ustavna jamstva o sveučilišnoj autonomiji i akademskim slobodama te ustavna zaštita znanosti i obrazovanja kao javnog dobra.

Pored toga, zakonski nacрти pripremljeni su protivno temeljnim demokratskim standardima i važećim propisima o savjetovanju sa zainteresiranom javnošću pri donošenju zakona:

- Iako se radi o zakonskim nacrtima od prvorazrednog javnog interesa, pisani su u strogoj tajnosti. O njihovoj pripremi ništa nisu znali studenti, rektori, senati sveučilišta, sveučilišne sastavnice, instituti. Stručna i reprezentativna radna skupina za izradu nacрта nikada nije bila osnovana.
- Po objavi nacрта u listopadu prošle godine, javnosti je ostavljen rok od svega dvanaest radnih dana da se očituje o tri složena zakonska teksta od iznimnog javnog interesa.

- Nakon snažne negativne reakcije javnosti, Ministarstvo je pokušalo stvoriti privid dijaloga s akademskom zajednicom osnivanjem tzv. „prosudbenih povjerenstava“ koja u hrvatskoj zakonodavnoj proceduri ne postoje i za koje nema presedana.
- Unatoč osudi zakonskih nacrtu u javnosti i izostanku komunikacije s Ministarstvom, čelnici Ministarstva javno tvrde da ne namjeravaju od njih odustati.

Zbog sadržaja zakonskih nacrtu, kao i postupka njihovog donošenja, mi, niže potpisani nastavnici Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pozivamo Ministarstvo:

- da odustane od nacrtu prijedloga Zakona o sveučilištu, Zakona o visokom obrazovanju i Zakona o znanosti;
- da prihvati činjenicu da ih je zainteresirana javnost jasno odbila;
- da pokrene novi postupak pripreme zakonskih nacrtu koji će biti proveden u skladu s temeljnim demokratskim standardima, Ustavom i važećim propisima o izradi prijedloga zakona.

Izražavamo svoje nezadovoljstvo radom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Pozivamo sve građane, a osobito pripadnike akademske zajednice, da javno iskažu svoje protivljenje postupcima i planovima Ministarstva.

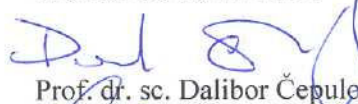
U Zagrebu, 20. siječnja 2011.

Prof. dr. sc. Mihajlo Dika

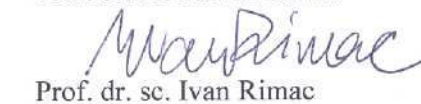
Prof. dr. sc. Zoran Parać

Prof. dr. sc. Dalibor Čepule

Prof. dr. sc. Slaven Ravlić

Prof. dr. sc. Ivan Rimac